

T.C.
YARGITAY

22. Hukuk Dairesi

Esas No: 2016/32387

Karar No: 2020/2162

Karar Tarihi: 11-02-2020

Ç ALACAK DAVASI - DAVACININ KAMU TÜZEL K İL KLER VE
BUNLARA BA LI KURULU LARDAN OLMAYAN ÖZEL HUKUK
HÜKÜMLER NE TAB İRKET Ç S OLDU U GÖZET LD İNDE LAVE
TED YE ALACA İ TALEB İN N REDD NE KARAR VER LMES İ GERE İ -
HÜKMÜN BOZULMASI

ÖZET: Somut olayda, davacının, Devlet tarafından yasa ve yasanın verdiği yetki ile idari işlemle kurulan ve kamusal yetki ve ayrıcalıklardan yararlanan kamu tüzel kişilikleri ve bunlara bağlı kuruluşlardan olmayan, özel hukuk hükümlerine tabi şirketin işi olduğu gözetildiğinde ilave tediye alacağı talebinin reddine karar verilmesi gerekirken, yanlışlıkla değerlendirme ile karar verilmesi isabetsizdir. Somut uyu mazlıkta, davacının ilave tediye alacağından yararlanamayacağı gözetildiğinde, kıdem tazminatı hesabına esas giydirilmiş ücret belirlenirken ilave tediye alacağının dikkate alınması da doğru değildir. Anılan hususlar gözetilmeksizin eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

(6772 S. K. m. 1) (4857 S. K. m. 2)

Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, süresi içinde duru malı olarak temyizden incelenmesi davalı vekilince istenilmesi üzerine dosya incelenerek işin duru maya tabi olduğu anlaşılmış ve duru ma için 11/02/2020 Salı günü tayin edilerek taraflara çağırılarak gönderilmiştir. Duru ma günü davalı adına vekili Avukat ... ile kararı taraf adına vekili Avukat... geldiler. Duru maya bağlanarak hazır bulunan avukatların sözlü açıklamaları dinlendikten sonra duru maya son verilerek Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor sunuldu, dosya incelendi, gereği konu ulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Davacı isteminin Özeti:

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin sermayesinin yarısından fazlası ...'na ait davalı şirkete bağlı olarak 05/09/2008 ilâ 02/02/2015 tarihleri arasında oför olarak çalıştığını, iş akdinin emeklilik nedeniyle feshedildiğini, hak kazandığı kıdem tazminatının ödenmediğini, davalı şirketin sermayesinin yarısından fazlasının ...'na ait olması nedeniyle 6772 sayılı Kanun gereğince müvekkilinin ilave tediye ödemelerinden yararlanması gerekirken bu ödemelerin yapılmadığını ileri sürerek ilave tediye alacağı ile kıdem tazminatı alacağının hüküm altına alınmasını talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili, davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, toplanan deliller ve bilirkişi raporuna dayanılarak yazılı gerekçeyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Temyiz:

Kararı davalı vekili temyiz etmi tir.

Gerekçe:

1-Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın dayandı ı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalının a a ıdaki bentlerin kapsamı dı ında kalan temyiz itirazları yerinde de ildir.

2- lave tediye alaca ının kapsamı, yararlanacaklar, yararlanma artları, miktarı ve ödeme zamanı 6772 sayılı Devlet ve Ona Ba lı müesseselerde Çalı an ılere lave Tediye Yapılması hakkındaki kanun ile düzenlenmi tir. Kanun 1. maddesinde devlet ve ona ba lı kurumların hangileri oldu u, ayrıca yararlanacak ki iler açıkça belirtilmi tir.

Buna göre;

A. veren kapsamı yönünden devlete ve ona ba lı olmak üzere,

Genel, Katma ve Özel bütçeli daireler,

Sermayesi de i en kurumlar,

Sermayesinin yarısından fazlası devlete ait olan irket ve kurumlar ve bunlara ba lı kurulu lar,

Belediyeler ve Belediyelere ba lı kurulu lar,

3460 ve 3659 sayılı kanun kapsamına giren, sermayesinin tamamı devlete ait olan veya bu sermaye ile kurulan iktisadi devlet kurulu ları,

Yukarda belirtilenlerden olmayan di er kurum, banka ve ortaklıklar olarak yasada açıkça belirtilmi tir.

3460 sayılı yasa bugün itibari ile yürürlükte olan bir yasa de ildir. 3659 sayılı yasa ise, banka ve devlet kurumlarında çalı an memurların aylıkları ile ilgili düzenleme getirmi ve halen yürürlükte dir. Bu yasanın 1. maddesinde, kapsama giren kurumlar daha ayrıntılı açıklanmı tir.

Bu kapsamda yukarda belirtilen kurumlarca, sermayesinin yarısından fazlasına i tirak suretiyle kurulan kurulu lar ve bunların aynı nispette i tirakleriyle vücut bulan kurumlar, ticaret ve sanayi odaları ve borsalar veya satın alınıp belediyelere ba lanan müesseseler de kanun kapsamına alınmı tir.

Keza 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerden olu an genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ekli cetvellerde sayılmı tir. Bu cetvellerde Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu idareleri, Özel Bütçeli daireler, Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar ve Sosyal Güvenlik Kurumlarında çalı anların kanun kapsamında oldu unun kabulü gerekir.

Sonuç itibari ile kapsam bakımından, devlet tarafından yasa ve yasanın verdi i yetki ile idari i lemle kurulan ve kamusal yetki ve ayrıcalıklardan yararlanan kamu tüzel ki ilikleri ve bunlara ba lı kuru larda i sözle mesi ile çalı anlara uygulanaca ı görülmektedir.

B. ı yönünden kapsama gelince:

Kanunu kapsamına girsin girmesin, yukarda belirtilen devlet ve ona ba lı kurumlarda Kanunu'nun 1. maddesindeki tanıma göre i ı sayılan herkes bu alacaktan yararlanacaktır. Kanun, 4857 ve mülga 1475 sayılı Kanunu'ndan önceki Kanunu'na atıfta bulunmu tur. 4857 sayılı Kanunu i ı tanımına 2. madde de yer vermi tir. Buna göre "bir i sözle mesine dayanarak çalı an gerçek ki iye i ı" denir. O halde bir i sözle mesine dayanarak, yukarda belirtilen kurumlarda çalı an

ilave tediye ödemesinin yapılması gerekir.

Somut olayda, davacının, yukarıda belirtilen Devlet tarafından yasa ve yasanın verdiği yetki ile idari işlemle kurulan ve kamusal yetki ve ayrıcalıklardan yararlanan kamu tüzel kişilikleri ve bunlara bağlı kuruluşlardan olmayan, özel hukuk hükümlerine tabi şirketler içi olduğu gözetildiğinde ilave tediye alacağı talebinin reddine karar verilmesi gerekirken, yanlışlıkla değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmesi isabetsizdir.

3-Somut uyuşmazlıkta, davacının ilave tediye alacağından yararlanamayacağı gözetildiğinde, kıdem tazminatı hesabına esas giydirilmiş ücret belirlenirken ilave tediye alacağının dikkate alınması da doğru değildir.

Anılan hususlar gözetilmeksizin eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

Sonuç: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebeplerle BOZULMASINA, davalı yararına takdir edilen 2.540,00 TL duruma vekalet ücretinin karşı tarafa yükletilmesine, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 11.02.2020 tarihinde oybirliği ile karar verildi. (m)